

MARIA JÓZEF CZUK

ur. 1934; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt Lublin. Opowieść o mieście, zniszczenia wojenne w Lublinie, osiedla mieszkaniowe, plac Zebrań Ludowych, plac Zamkowy, Centralna Wystawa Rolnicza w 1954 roku, 10-lecie Polski Ludowej, ZOR Zachód, Bronowice

Rozbudowa Lublina w okresie powojennym

[Lublin] wyglądał tak jak wygląda miasto po wojnie. Wszędzie były gruzy, jeszcze nieuprzątnięte. Tak jak za tym domem na Lubartowskiej, tak samo tutaj, gdzie PKO na Krakowskim [Przedmieściu], były gruzy. [Kościół ratusza] były posprząwane, ale dalej znowu były gruzy. Wszystko było w takim bałaganie. Bieda i gruzy. Później stopniowo uprząтали, robili, coś się jednak zmieniało. Niewiele, nie tak szybko, bo przecież trudno, żeby to się zmieniło, ale coś jednak się działo.

[Po wojnie wybudowano] na Podzamczu te domy. [Bolesław] Bierut wielką wystawę rolniczą zorganizował i wtedy właśnie uporządkowali [Podzamcze]. Jeżeli chodzi o osiedla, to w Alejach Racławickich, tutaj jak szpital wojskowy, po tej stronie parę bloków [wybudowano]. Tam nawet mój szef z fabryki mieszkał, on był z Warszawy, inżynier. A drugie [osiedle wybudowano] na Bronowicach.

Pierwsze mieszkanie dostaliśmy na Bronowicach, jak wyszłam za męża. Ponieważ byli sami młodzi, dzieci jeszcze nie mieli – jedno mieszkanie dostawały dwa małżeństwa. I myśmy dostali takie. Bardzo ładne mieszkanie, oddzielna łazienka, oddzielna ubikacja, kuchnia olbrzymia. A później, jak się dzieci rodziły, to rozdzielali [te rodziny]. Mój dziadek wtedy żył jeszcze i przyjechał do Lublina – on był przeciw komunistom – żeby zobaczyć „jak te komunisty tutaj rządzą”. Na Bronowicach tych bloków było wtedy kilka, jak dziadek przyjechał. Jak zobaczył te bloki, to mówił: „No, gadają te komunisty to gadają, ale tu nabudowały, a tu nabudowały”.

Data i miejsce nagrania	2012-03-15, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"